

Лариса Прийменко

ORCID ID 0000-0002-7485-2295

Наталія Скачедуб

ORCID ID 0000-0002-2249-4203

Сумський державний педагогічний
університет імені А. С. Макаренка

DOI 10.24139/2312-5993/2019.02/091-100

ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ПРОЕКТУВАННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ

Зміст статті полягає в дослідженні проблеми проектування здоров'язбережувальної діяльності в закладах вищої педагогічної освіти. Виділено основні положення, що дозволяють створити проекти, спрямовані на досягнення поставлених цілей. Проектування здоров'язбережувальної діяльності визначено як провідний вид професійно-педагогічної діяльності. Висвітлено педагогічні умови ефективної реалізації здоров'язбережувального проекту. Зроблено висновки про те, що здоров'язбережувальний потенціал Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка має низький рівень, тому постає необхідність проектування здоров'язбережувальної діяльності, що буде ефективним шляхом реалізації визначених у дослідженні педагогічних умов.

Ключові слова: здоров'я, здоров'язбережувальна діяльність, педагогічні умови, проектування, студенти, фізична культура.

Постановка проблеми. Сьогодні в закладах вищої педагогічної освіти накопичились певні напрацювання здоров'язбережувальної діяльності, її основні напрями, отримані обнадійливі результати за окремими аспектами цієї роботи. У той самий час є очевидним, що для перетворення освітнього закладу на заклад сприяння здоров'ю недостатньо простого набору окремих профілактичних, оздоровчих і корекційних заходів. Необхідна зміна багатьох сформованих педагогічних і медико-біологічних стереотипів, відмова від емпіричних, приблизних, а іноді й неперспективних побудов такої роботи. Одним із підходів до вирішення проблеми збереження здоров'я у вищій школі є перехід до проектування здоров'язбережувальної діяльності.

Необхідність у створенні проекту організації здоров'язбережувальної діяльності закладів вищої педагогічної освіти обумовлена тим, що при виконанні свого першочергового завдання – надання можливості отримання освіти високого рівня виникає небезпека зниження здоров'я студентів унаслідок перевантаження та гіподинамії.

Аналіз актуальних досліджень. Педагогічне проектування розглядається вченими як діяльність суб'єкта/суб'єктів освіти, спрямована на конструювання моделей перетворення педагогічної дійсності. Сутність педагогічного проектування полягає у виявленні та аналізі педагогічних

проблем і причин їх виникнення, побудові ціннісних засад і стратегій проектування, визначенні цілей і завдань, пошуку методів і засобів реалізації педагогічного проекту (Колеснікова, 2008, с. 207).

Вивчення теоретичних джерел, що розкривають сутність процесу проектування, дозволила виділити найбільш значущі його характеристики. Процес проектування включає в себе: рефлексію об'єкту і визначення цілей проектування, виділення проблем, висування проектних гіпотез щодо вдосконалення об'єкту проектування, розробку моделі об'єкту відповідно до гіпотези, реалізацію проекту, оцінку результатів проекту (Коберник, 1993).

Аналіз науково-педагогічної літератури і теоретично обгрунтованих моделей організації здоров'язберезувального педагогічного процесу у вищій школі надав можливість виділити основні положення, що визначають загальну організацію, зміст, форми і методи проектування й дозволяють створити проекти, спрямовані на досягнення поставлених цілей, а саме: соціальна наступність проекту, відповідність проекту вимогам сучасного освітнього процесу, спрямованість ціннісних орієнтацій проекту, конструктивна цілісність, реалізація (Юрчик, 20015, с. 31).

Мета статті – визначити педагогічні умови проектування здоров'язберезувальної діяльності в закладах вищої педагогічної освіти.

Методи дослідження: теоретичний аналіз та узагальнення даних науково-методичної літератури, педагогічні спостереження, анкетування, тестування показників фізичного розвитку.

Виклад основного матеріалу. У педагогічній практиці здоров'язберезувальна діяльність розуміється як діяльність соціального об'єкта (педагога, закладу), метою якої є створення необхідних умов (організаційно-педагогічних, соціокультурних), що сприяють формуванню і зміцненню здоров'я суб'єктів освітнього процесу, їх продуктивної навчально-пізнавальної і практичної діяльності (Беседа, 2010).

Здоров'язберезувальна діяльність безпосередньо пов'язана з рівнем фізкультурної освіти. Низка вітчизняних та зарубіжних учених розкривають проблеми моніторингу в фізкультурній освіті, визначають зміст і технології здійснення моніторингу здоров'язберезувальної діяльності. Розробляються комплекси тестів і анкет, що включають тести фізичного розвитку, тести рухової підготовки, психофізіологічні тести, соціально-психологічне анкетування, алгоритм визначення здоров'язберезувального потенціалу закладу освіти тощо (Бобрицька, 2006; Воронін, 2006; Мешко, 2006).

Практичні кроки щодо вирішення проблеми збереження і зміцнення здоров'я в сучасних умовах освітнього процесу не можуть не супроводжуватися зверненням до проектування як функції цілеспрямованої побудови бажаного майбутнього. Проектування оформляється сьогодні як найбільш дієва технологія цільового управління соціально-педагогічними системами.

Проблема проектування в педагогічній діяльності є і завжди буде актуальною, необхідною й перспективною, оскільки. З одного боку, проектування, на думку О. Дубасенюк, «...виконує роль провідного регулятора всієї системи дій педагога протягом всього періоду його діяльності: «...діяльність педагога має випереджальний характер і виступає у двох формах – передбачення (прогнозування) і цілепокладання, що дає можливість керувати процесом в умовах динамічного середовища», а з іншого – «добре в людині завжди доводиться проектувати і педагог зобов'язаний це робити» (Дубасенюк, 2009, с. 79).

Проектування особистості, як продукту виховання, повинно вироблятися на підґрунті замовлення суспільства. Для цього необхідно конструювання педагогом як власної діяльності, так і проектування діяльності студентського колективу, що відбувається шляхом аналізу, підготовки та розробки дидактичних проектів на рівні спеціальності, навчальної дисципліни, розділу та конкретної теми, розробки проектів проведення дидактичних, оздоровчих та інших заходів, визначення педагогом оптимальних форм, методів і напрямів вирішення поставлених завдань. Це свідчить про те, що проектування педагогічної діяльності та її окремих складових є одним із найважливіших видів професійної діяльності педагога системи вищої педагогічної освіти (Юрчик, 2015, с. 15).

Педагогічне проектування є таким видом діяльності викладача, який має безпосередні зв'язки з іншими видами його педагогічної діяльності та визначає її ефективність (Мойсеюк, 2009, с. 462).

Проектування здоров'язбережувальної діяльності викладачем закладу вищої педагогічної освіти – це важливий компонент його професійної діяльності, який включає педагогічні дії, що ґрунтуються на усвідомленні мети здоров'язбережувальної діяльності, способів, прийомів, методів і форм її досягнення. Такі дії дозволяють зводити в єдину систему всі здоров'язбережувальні дії, чітко визначивши їх причинно-наслідкову залежність.

Проектування здоров'язбережувальної діяльності є складною, за своєю сутністю і змістом, комплексною і міждисциплінарною проблемою, має різні види та прояви. Відповідно, методологічні підходи, педагогічні методи, принципи та засоби. Розв'язання проблеми здоров'язбережувального проектування знаходяться у сфері міжпредметного знання (Василевська, 2011).

Суттєвою ознакою проектування здоров'язбереження є те, що воно спрямовано на майбутнє, на створення нових продуктів і водночас на пізнання того, що лише може виникнути, реалізуватися, здійснитися в майбутній здоров'язбережувальній діяльності.

Отже, проектування здоров'язбережувальної діяльності є провідним видом професійної діяльності педагога закладу вищої освіти, має інтелектуальний характер. Основне призначення такої діяльності полягає в

дослідженні, передбаченні, прогнозуванні, оцінюванні результатів реалізації тих чи інших дидактичних, виховних, розвивальних задумів зміцнення і збереження здоров'я учасників освітнього процесу шляхом створення спеціальних інтелектуальних засобів трансформації задумів через проекти нових здоров'язбережувальних технологій, методик, систем діяльності педагогів і студентів.

Основна ідея проекту полягає в розвитку в студентів навичок мислення високого рівня, а саме: набуття навичок аналізу інформації, яка впливає на здоров'я, спорт, сон, здорове харчування та інші фактори, систематизувати та класифікувати її; висувати гіпотези та ідеї; обговорювати результати наукових досліджень.

Проектна діяльність належить до розряду інноваційної, творчої діяльності, вона передбачає перетворення реальності, будується на базі відповідної технології, яку можна уніфікувати, освоїти і вдосконалити (табл. 1).

Таблиця 1

Технологія розробки проекту

Етап розробки	Зміст діяльності
Інформаційно-аналітичний (діагностичний)	Аналіз оздоровчого потенціалу закладу освіти, моніторинг фізичного здоров'я студентів
Цілепокладання	Визначення цілей діяльності
Моделювання	Розробка структури та змісту проекту, визначення основних напрямів діяльності
Програмування	Планування заходів, складання програми роботи закладу освіти з реалізації проекту
Реалізації	Здійснення правового, організаційного, фінансового, ресурсного забезпечення реалізації проекту
Контрольно-корекційний	Аналіз ходу реалізації проекту. Коригування проекту згідно з виявленими прорахунками, вибір варіантів оптимального вирішення поставлених завдань

На проектувальному етапі дослідження нами проведено комплексне вивчення стану організації здоров'язбережувальної діяльності в Сумському державному педагогічному університеті імені А. С. Макаренка. Основними об'єктами аналізу були: здоров'язбережувальний потенціал університету; стан здоров'я, рівень фізичного розвитку й фізичної підготовленості студентів; спосіб життя студентів, який впливає на їхнє здоров'я; режим праці та відпочинку студентів; ставлення студентів до здоров'я; культура здоров'я майбутніх педагогів і її значення для майбутньої професійної діяльності.

На цьому етапі були отримані дані про те, що здоров'язбережувальний потенціал Сумського державного педагогічного

університету А. С. Макаренка має низький рівень, оскільки в закладі відсутня системна здоров'язбережувальна діяльність; медико-біологічний супровід освітнього процесу майже не здійснюється; санітарно-гігієнічні вимоги приміщень не відповідають необхідним нормам, фізкультурно-масова робота здійснюється недостатньо.

Фізичний розвиток (за антропометричними показниками) більшості студентів знаходиться в межах норми. По-іншому виглядають показники рівня розвитку фізичних якостей. Аналіз результатів проведеного тестування фізичних якостей за наступними показниками: сили – сгинання і розгинання рук в упорі лежачи; швидкості – біг 100 м; гнучкості – нахили вперед із положення сидячи; спритності – човниковий біг) показав, що більшість студентів має середній і низький рівень розвитку фізичних якостей.

Для вивчення особливостей способу життя студентів, які впливають на здоров'я, нами була використана анкета-опитувальник.

Результати анкетування показали, що спосіб життя студентів характеризується пасивним проведенням часу при недостатній руховій активності, обсяг фізичних вправ, необхідний для нормального фізичного розвитку, не виконують 61,8 % хлопців і 72,6 % дівчат.

За результатами медичного огляду виявлено відхилення в стані здоров'я значної кількості студентів і їх недбалою ставлення до свого здоров'я (59 % студентів не займаються зміцненням свого здоров'я, у той самий час 81 % майбутніх педагогів вважають проблему зниження здоров'я молодого покоління в навчальному процесі актуальною для освіти).

Метою проекту здоров'язбережувальної діяльності є зміцнення та збереження здоров'я студентів за рахунок інтеграції освітньої, оздоровчої та розвиваючої діяльності університету.

Досягнення поставленої мети можливо здійснити шляхом вирішення таких завдань: підвищення оздоровчого потенціалу закладу освіти; розробка системи моніторингу здоров'язбережувальної діяльності та фізичного здоров'я студентів; систематичний аналіз результатів моніторингу; розробка структурно-функціональної схеми управління здоров'язбережувальною діяльністю; розвиток організаційного, програмного та матеріально-технічного забезпечення додаткової освіти студентів, їх відпочинку, дозвілля в аспектах збереження здоров'я; розробка та впровадження комплексу заходів для підтримки здоров'я всіх учасників освітнього процесу.

Проведене дослідження дозволило визначити умови, при яких реалізація здоров'язбережувального проекту буде ефективною: інтеграція освітнього й оздоровчого процесу в єдиний функціональний комплекс; організація рухового режиму і фізкультурно-оздоровчої роботи; організація роботи з формування цінності здоров'я та здорового способу життя; організація моніторингу процесу і результатів реалізації проекту;

підвищення професійно-педагогічної компетентності педагогів у сфері теорії та методики здоров'я, здоров'язбережувального освітнього процесу.

Необхідною умовою забезпечення ефективності здоров'язбережувального проекту була інтеграція освітнього й оздоровчого процесу в єдиний функціональний комплекс. Ми виділяємо такі рівні інтеграції в діяльності збереження здоров'я: координації (узгодженості), взаємодії, взаємопроникнення. Основними формами та засобами інтеграції діяльності є: складання скординованого розкладу занять, організація служб збереження здоров'я, введення паралельних і інтегрованих курсів, посилення міжпредметних зв'язків.

Організація рухового режиму і фізкультурно-оздоровчої роботи. Основна увага на заняттях із фізичної культури повинна бути спрямована на рішення оздоровчих завдань, зміцнення фізичних кондицій студентів, формування знань і вмінь, необхідних для самостійних занять фізичними вправами. Для цього нами успішно використовувалася технологія диференційованої фізкультурної освіти яка передбачає диференціацію завдань, змісту, темпу оволодіння навчальним матеріалом, оцінки досягнень студентів залежно від рівня їх підготовленості. Навчальні заняття з фізичного виховання організовані в режимі 4 годин на тиждень для 1–2 курсів і 2 години на тиждень для 3–4 курсів, що є недостатнім для оптимального рухового режиму для даної вікової категорії.

Для здійснення регулярного й системного проведення спортивно-оздоровчих заходів разом зі спортивним клубом університету розроблений і здійснений єдиний календар спортивних змагань та оздоровчих заходів.

Велика увага приділяється підвищенню рухової активності студентів через активізацію позанавчальної фізкультурно-спортивної діяльності, збільшення кількості студентів, що відвідують спортивні секції (футбол, художню гімнастику, шахи, баскетбол, волейбол, плавання тощо), регулярну організацію години активних рухів (динамічну годину) на великій перерві, фізкультпауз і фізкультхвилинок на заняттях тощо.

Організація роботи з формування цінності здоров'я та здорового способу життя студентів передбачає створення низки педагогічних завдань: реалізацію базових, у тому числі й пізнавальних потреб усіх учасників освітнього процесу; створення в освітньому просторі атмосфери престижності здорового способу життя, прагнення до успіху, що здійснюється за допомогою реалізації здоров'язбережувальних технологій.

У сфері фізичної культури цінності за якісним критерієм представлені як:

- матеріальні (умови занять, якість спортивної екіпіровки, пільги з боку суспільства);
- фізичні (здоров'я, статура, рухові вміння і навички, фізичні якості, фізична підготовленість);

– соціально-психологічні (відпочинок, розвага, задоволення, працьовитість, навички поведінки в колективі, почуття обов'язку, честі, совісті, благородства, засоби виховання та соціалізації, традиції);

– психічні (емоційні переживання, риси характеру, властивості та якості особистості, творчі задатки);

– культурні (пізнання, самоствердження, самоповага, почуття власної гідності, естетичні та моральні якості, спілкування, авторитет).

Організація моніторингу процесу та результатів реалізації проекту; Програмне забезпечення моніторингу здоров'язберезувальної діяльності дає можливість аналізувати показники здоров'я студентів, зберігати дані обстеження, працювати з базою даних медико-педагогічних обстежень. Моніторинг даних у динаміці розвитку особистості дає підстави рекомендувати його результати для широкого використання в якості основи для створення єдиного інформаційного простору міста, області, країни з метою здоров'язбереження.

Підвищення професійно-педагогічної компетентності педагогів у сфері теорії та методики здоров'я, здоров'язберезувального освітнього процесу. Відтак здоров'язберезувальна компетентність педагога, насамперед, являє собою комплекс систематичних знань і уявлень про позитивні й негативні зміни у стані здоров'я всіх учасників освітнього процесу; уміння складати дієву програму збереження здоров'я студентів в умовах освітнього процесу. Зазначене положення, на нашу думку, є провідним у змісті здоров'язберезувальної компетентності педагога, оскільки викладачу необхідно володіти не тільки навичками збереження власного здоров'я, а, перш за все, сформувати навички здоров'язберезувальної діяльності у студентів для використання їх у майбутній професійній діяльності для збереження і зміцнення здоров'я учнів. Надзавданням розвитку компетентності викладачів закладів вищої педагогічної освіти в галузі здоров'я є формування культуроцентриської, соціальної, психолого-педагогічної установки на роль відповідальності майбутнього вчителя за здоров'я всіх учасників освітнього процесу. Педагог має планувати свою діяльність із урахуванням пріоритетів збереження й зміцнення здоров'я кожного з учасників педагогічного процесу. Окрім знання свого предмету, учитель повинен мати специфічні психолого-педагогічні знання, володіти вміннями та навичками, що допомагають йому гнучко, з урахуванням реальних індивідуальних особливостей учнів обирати методичні прийоми, засоби; оцінювати ефективність педагогічної діяльності. Педагог має також бути здатним до суб'єкт-суб'єктної взаємодії, постійного доброзичливого спілкування з різними учнями, поважного ставлення до кожного, незалежно від навчальних досягнень, до підтримки й заохочування індивідуальних зрушень у розвитку учнів. Педагог має володіти вміннями створювати здоров'язберезувальне освітнє середовище; способами організації діяльності

з профілактики здоров'я і здоров'язбереження учнів; володіти освітніми технологіями, що зберігають здоров'я учнів; досліджувати ефективність освітнього процесу з питань здоров'язбереження, а також організувати та реалізовувати діяльність із профілактики і здоров'язбереження (Беседа, 2010).

Педагог має володіти важливими професійними якостями, які дають можливість генерувати плідні педагогічні ідеї та забезпечувати позитивні педагогічні результати. Серед цих якостей можна виділити високий рівень професійно-етичної, комунікативної, рефлексивної культури; здатність до формування й розвитку особистісних креативних якостей; знання щодо формування та функціонування психічних процесів, станів і властивостей особистості, процесів навчання й виховання, пізнання інших людей і самопізнання, творчого вдосконалення людини; основ здоров'я, здорового способу життя; володіння знаннями основ проектування та моделювання здоров'язбережувальних технологій у навчальних програмах і заходах; уміння прогнозувати результати власної діяльності, а також здатність до вироблення індивідуального стилю педагогічної діяльності (Бобрицька, 2006, с. 241).

Отже, майбутній учитель повинен бути готовим до формування здоров'язбережувальної компетентності учнів.

Висновки. Отримані в ході дослідження результати дають можливість дійти висновку про те, що ефективність проектування здоров'язбережувальної діяльності забезпечується: при наявності комунікативних зв'язків між різними сторонами освітнього процесу; інтеграцією здоров'язбережувального процесу з освітнім у єдиний функціональний комплекс; особистісно-значущим включенням педагогів, студентів у здоров'язбережувальну діяльність; наявністю ретельно розробленої програми реалізації проекту; моніторингом і урахуванням чинників, що роблять негативний вплив на здоров'я учасників освітнього процесу; науково-методичним та інформаційно-аналітичним забезпеченням.

Перспективи подальших наукових розвідок ми вбачаємо в такому:

- задіянні наукового та матеріально-технічного потенціалу університету на виконання проекту здоров'язбережувальної діяльності;
- інтеграції діяльності університету в напрямі зміцнення здоров'я студентів і залучення їх до здорового способу життя;
- забезпечення на базі університетських клінічних структур розвитку іновативних лікувально-профілактичних технологій, стандартів першої медичної допомоги та умов оволодіння студентами практичних навичок здоров'язбереження;
- упровадження моніторингу здоров'я студентів, системи виявлення й оцінки чинників, які перешкоджають його збереженню, заходів первинної профілактики;
- підтримки та ініціювання студентської діяльності оздоровчої спрямованості.

ЛІТЕРАТУРА

- Беседа, Н. А. (2010). Підвищення готовності вчителів загальноосвітньої школи до застосування здоров'язберезувальних технологій. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*, 1 (3), 364, 363-369 (Beseda, N. A. (2010). Increasing the readiness of teachers of secondary schools to use health-saving technologies. *Pedagogical sciences: theory, history, innovative technologies*, 1 (3), 364, 363-369).
- Бобрицька, В. І. (2006). *Формування здорового способу життя у майбутніх учителів*. Полтава: ТОВ «Поліграфічний центр «Скайтек» (Bobrntska, V. I. (2006). *Formation of a healthy lifestyle in future teachers*. Poltava: Polygraphic Center "Skitek").
- Василевская, Е. А. (2011). Профессиональное здоровье педагога как фактор совершенствования здоровьесберегающей образовательной среды. *Вектор науки ТГУ*, 1 (15), 375-378 (Vasylevska, E. A. (2011). Professional health of the teacher as a factor in improving the health-saving educational environment. *The vector of science TSU*, 1 (15), 375-378).
- Воронін, Д. Є. (2006). *Формування здоров'язберігаючої компетентності студентів вищих навчальних закладів засобами фізичного виховання* (дис. ... канд. пед. наук: спец. 13.00.07). Херсон (Voronin, D. Ye. (2006). *Formation of health competence of students of higher education institutions by means of physical education* (PhD thesis). Kherson).
- Дубасенюк, О. А. (2009). *Професійна педагогічна освіта: інноваційні технології та методики*. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка (Dubaseniuk, O. A. (2009). *Professional pedagogical education: innovative technologies and techniques*. Zhytomyr).
- Колесникова, І. А. (2008). *Педагогическое проектирование*. М.: Издательский центр «Академия» (Kolesnikova, I. A. (2008). *Pedagogical design*. M.: Publishing Center "Academy").
- Коберник, О. М. (1993). Місце проектування і організації навчально-виховного процесу. Гуманітарні науки. *Проблеми, пошуки, перспективи*: Зб. наук. пр. Уманського педагогічного інституту, (сс. 87-89) (Kobernyk, O. M. (1993). The place of designing and organizing educational process. Humanities. *Problems, searches, perspectives*: Coll. of scientific works of Uman Pedagogical Institute, (pp. 87-89)).
- Мешко, Г. М. (2006). Формування компетентності здоров'язбереження у майбутніх педагогів. *Професійні компетенції та компетентності вчителя*: матеріали регіонального наук.-практ. семінару, (сс. 17-21). Тернопіль: Вид-во ТНПУ ім. В. Гнатюка (Meshko, H. M. (2006). Formation of competence of healthcare for future teachers. *Professional competencies and competences of the teacher*: materials of the regional scientific.-practice. seminar, (pp. 17-21). Ternopil).
- Мойсеюк, Н. Є. (2009). *Проектна технологія. Педагогіка*. Київ (Moiseiuk, N. Ye. (2009). *Design technology. Pedagogy*. Kyiv).
- Павленко, І. О. (2017). Підготовка студентів педагогічних вищих навчальних закладів до здоров'язберезувального навчання учнів загальноосвітніх шкіл. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*, 1 (65), 107-116 (Pavlenko, I. O. (2017). Preparation of students of pedagogical higher education institutions for health-saving teaching of secondary schools students. *Pedagogical sciences: theory, history, innovative technologies*, 1 (65), 107-116).
- Юрчик, О. В. (2015). *Впровадження проектної технології в навчальний процес* (Yurchik, O. V. (2015). *Implementation of the project technology in the educational process*).

РЕЗЮМЕ

Прийменко Лариса, Скачедуб Наталья. Педагогические условия проектирования здоровьесберегающей деятельности в учреждениях высшего педагогического образования.

Содержание статьи заключается в исследовании проблемы проектирования здоровьесберегающей деятельности в учреждениях высшего педагогического образования. Выделены основные положения, позволяющие создать проекты, направленные на достижение поставленных целей. Проектирование здоровьесберегающей деятельности определено как ведущий вид профессионально-педагогической деятельности. Определены педагогические условия эффективной реализации здоровьесберегающего проекта. Сделан вывод о том, что здоровьесберегающий потенциал Сумского государственного педагогического университета имени А. С. Макаренко имеет низкий уровень, поэтому возникает необходимость проектирования здоровьесберегающей деятельности путем реализации определенных в исследовании педагогических условий

Ключевые слова: здоровье, здоровьесберегающая деятельность, педагогические условия, проектирование, студенты, физическая культура.

SUMMARY

Pryimenko Larysa, Skachedub Nataliia. The article reveals the problem of designing health-saving activities in the institutions of higher pedagogical education due to the danger of lowering the health of students as a result of overload and hypodynamia.

The research was conducted on the basis of Sumy State Pedagogical University named after A. S. Makarenko. Research methods are used: theoretical analysis and generalization of data of scientific-methodological literature, pedagogical observations, questionnaires, testing of indicators of physical development.

The main provisions that allow creating projects aimed at achieving the set goals are determined, namely: social continuity of the project, compliance of the project with requirements of the modern educational process, orientation of the project value orientations, constructive integrity, and implementation.

Designing of health-saving activity is defined as the leading type of professional activity consisting in the study, foresight, forecasting and evaluation of the results of implementation of didactic, educational, developmental plans for strengthening and maintaining the health of participants of the educational process by creating special intellectual means of transforming ideas through projects of new health preservation technologies, methods, systems of activity of a pedagogical education institution.

The pedagogical conditions of effective realization of a health-saving project are highlighted: integration of the educational and health process into a single functional complex; organization of motor regimen and physical culture and health work; organization of work on the formation of the value of health and healthy lifestyle; organization of monitoring of the process and results of the project implementation; increase of professional-pedagogical competence of teachers in the field of theory and methods of health, health-saving educational process.

It is concluded that health-saving potential of Sumy State Pedagogical University named after A. S. Makarenko is low, therefore, it is necessary to design such health-saving activity, which will be effective by implementing the pedagogical conditions determined in the study.

Key words: health, health-saving activity, pedagogical conditions, design, students, physical culture.